

EXPUNERE DE MOTIVE

a propunerii legislative pentru completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii

1. Motivul emiterii actului normativ

Potrivit art. 139 din Codul muncii, Zilele de sărbătoare legală în care nu se lucrează sunt:

- 1 și 2 ianuarie;
- 6 ianuarie - Botezul Domnului - Boboteaza;
- 7 ianuarie - Soborul Sfântului Proroc Ioan Botezătorul;
- 24 ianuarie – Ziua Unirii Principatelor Române;
- Vinerea Mare, ultima zi de vineri înaintea Paștelui;
- prima și a doua zi de Paști;
- 1 mai;
- 1 iunie;
- prima și a doua zi de Rusalii;
- Adormirea Maicii Domnului;
- 30 noiembrie - Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României;
- 1 decembrie;
- prima și a doua zi de Crăciun;
- două zile pentru fiecare dintre cele 3 sărbători religioase anuale, declarate astfel de cultele religioase legale, altele decât cele creștine, pentru persoanele aparținând acestora.

Acordarea zilelor libere se face de către angajator. Până la data de 15 ianuarie a fiecărui an, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, pentru personalul din sistemul bugetar, zilele lucrătoare pentru care se acordă zile libere, zile care precedă și/sau care succedă zilelor de sărbătoare legală în care nu se lucrează, precum și zilele în care se recuperează orele de muncă neefectuate.

Astfel, în ultimii ani se poate observa o creștere a numărului de zile libere acordate prin lege, care devin suportate de angajator, fără a exista niciun fel de compensare cu privire la acestea. Mai mult, practica ultimilor ani este de a se crea „punți” între zilele de sărbătoare legală, ceea ce creează o anumită frustrare în rândul angajaților din mediul privat și inclusiv angajatorilor, care nu mai pot rezolva problemele pe care le au la instituțiile publice deoarece acestea nu lucrează.

Astfel, zilele libere date la stat sunt plătite din bugetul de stat, în timp ce zilele libere pentru salariații din sectorul privat sunt plătite de angajator, implicit din fondul de salarii, ceea ce echivalează cu stagnarea salariilor în mediul privat.

Pentru a crea un echilibru între tendințele populiste ale unor deputați sau senatori, respectiv de a acorda zile libere pe banii angajatorilor din România și de a perturba buna funcționare a economiei, apreciem că statul ca angajator și angajatorul privat trebuie aduși pe poziție de egalitate, adică în ambele cazuri, zilele libere stabilite prin lege să fie compensate de către stat.

Adoptarea prezentei propuneri legislative ar transforma România într-una dintre cele mai atractive piețe ale muncii din Europa prin asigurarea zilelor libere de către stat, ridicând astfel povara de pe umerii angajatorilor.

Potrivit HG nr. 1447/2022, un program normal de lucru este în medie de 165,333 ore pe lună, adică 20,66 zile pe lună, la un program de 8 ore pe zi, ceea ce înseamnă că sunt 248 de zile lucrătoare pe an. Asigurarea plății zilelor libere de către stat va asigura angajatorilor un plus de aproximativ 7% la fondul de salarii, ținând cont de faptul că sunt 17 zile libere aprobate de către stat.

Astfel, propunem completarea Codului muncii cu următoarele dispoziții:

- Pentru zilele de sărbătoare legală în care nu se lucrează stabilite potrivit art. 139, angajatorii au dreptul la restituirea cheltuielilor salariale corespunzătoare acestor zile de la bugetul de stat, prin Ministerul Muncii și Justiției Sociale. În cazul prevăzut la art. 142 alin. (2), angajatorii au dreptul la restituirea sporului acordat salariaților.
- În vederea acordării sumelor necesare, angajatorii depun, prin poșta electronică, la inspectoratele teritoriale de muncă, în raza cărora își au sediul social, o cerere semnată și datată de reprezentantul legal însoțită de o declarație pe propria răspundere și de lista persoanelor care au lucrat sau care nu au lucrat în zilele de sărbătoare legală, asumată de reprezentantul legal al angajatorului, conform modelului care va fi aprobat prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale și publicat ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- Angajatorii își asumă răspunderea pentru corectitudinea și pentru veridicitatea datelor înscrise în documentele depuse.
- Documentele se depun în luna curentă pentru zilele de sărbătoare legală din luna anterioară.
- Plata din bugetul de stat se face în cel mult 15 zile de la depunerea documentelor la conturile deschise de angajatori la instituțiile de credit.

2. Impactul socioeconomic

Impactul socioeconomic este unul pozitiv, având în vedere că statul va susține de la buget, pentru toți salariații din economie, zilele libere instituite prin lege.

3. Impactul financiar

Propunerea legislativă nu are impact asupra bugetului de stat pe anul 2023, urmând ca dispozițiile acesteia să intre în vigoare în anul 2024. Guvernul României urmează să prezinte fișa financiară cu privire la impactul buget și în urma adoptării prezentei legi de către Parlament, va ține cont de dispozițiile acesteia pentru elaborarea bugetului de stat pe anul 2024.

4. Impactul asupra sistemului juridic – nu este cazul.

5. Consultări derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ

În vederea elaborării prezentei propuneri legislative, am consultat confederațiile patronale reprezentative din România.

6. Activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Propunerea legislativă urmează să fie publicată pe site-urile Camerei Deputaților și Senatului, urmând să fie adusă la cunoștința publicului, care poate formula observații.

7. Măsurile de implementare

Ca urmare a adoptării prezentei propuneri legislative, Ministerul Muncii și Justiției Sociale va elabora un model de cerere pentru restituirea sumelor acordate în baza prezentei propuneri legislative.

În numele inițiatorilor,

Ludovic ORBAN, deputat Forta Dreptei

Alexandru KOCSIS-CRISTEA, deputat Forta Dreptei

Bogdan-Alexandru BOLA, deputat Forta Dreptei

